

чувствували спокойни и сигурни. Ето защо между Търново и Котловината винаги е имало най-тесни връзки. Градът чрезъ котловината се е попълвал всекога отъ балканското население и съ това е поемалъ нови сили, подмладявалъ и засилвалъ гражданството. Огъ друга страна и планинските жители винаги имали нужда отъ градското производство, отъ администрация, отъ правосъдие, просвѣта, широка опитност и мѫдростъ. Търговията, сродяванията, сътрудничеството въ всички времена между града, котловината и Балкана сѫ съществували. Имало е безкраенъ вървежъ на преселници отъ селата въ града и обратно — отъ града въ селата. Могатъ да се посочатъ родове, изселени отъ града и забѣгнали въ недостъпните планински осои, и следъ 300 — 400 години потомците имъ се завръщали пакъ въ града. Тъй се обяснява сеитбата на безброй планински колиби и махали, които носятъ собствени имена: Бояновци, Бранковци, Бѣлчевци, Дечковци, Тодоровци, Добревци, Горни Болѣрци, Долни Болѣрци и т. н.

За примѣръ ще преведемъ единъ старъ родъ.

Въ Търново презъ 1491 г. (забелязано въ стара турска книга) билъ подгоненъ отъ турцитѣ нѣкой непокоренъ и смѣлъ бѫлгаринъ, когото турцитѣ наричали *Кара Добри*. Гонениятъ избѣгалъ чакъ на връхъ Стара планина, заселилъ се въ недостъпната мѣстностъ Дрѣнта — забиль колъ и съградилъ за домочадието си селце, наречено *Добревци*, което сѫществува и днесъ въ Еленска окolia. Единъ отъ Добревитѣ синове на старини се преселилъ съ челядята си въ Елена. Отъ този Добревъ родъ произлѣзли родоветѣ на *Иосифъ Брадата*, на *Кисловци* и *Бакаловци* въ Елена¹⁾. Отъ сѫщия родъ потомъкъ *Манола* се преселилъ въ Златарица. Отъ последния по късно излѣзълъ *Цоню* (Стоянъ), който се преселилъ като пастиръ, въ Церова Кория. Отъ Цоню излѣзълъ *Радко*, а отъ него — *Пано*. Последниятъ ималъ трима синове: *Радко*, *Стоянъ* и *Добри*. Пано се замогналъ и съ цѣлото си семейство ходилъ на поклонение въ Иерусалимъ. Поради това всички въ челядята били наричани „хаджии“. Тримата братя проявили голѣма сръдностъ въ търговия и обществена служба, та добили име и почитъ презъ XIX столѣтие. Отъ тѣхъ х. *Стоянъ* билъ избранъ за народенъ представителъ въ учредит. народно събрание въ Търново и за членъ въ делегацията, която ходила въ Русия съ две цели: 1) да благодари на царя за освобождението и 2) да съобщи за избора на Князъ Александра Батембергъ. Отъ сѫщия родъ *Хаджии Добри* достигналъ да бѫде избранъ за председателъ на окръжния съветъ въ Търново. А архимандритъ *Стефанъ Радковъ*, пакъ отъ сѫщия родъ, се издигналъ като важна обществена личностъ въ Търново. Той замѣствалъ митрополита въ Търново и починалъ игуменъ въ Кажиновския манастиръ презъ 1908 г.

Така, търновската фамилия Карадобри се завръща, въ лицето на архимандрита Стефанъ Радковъ, въ Търново, следъ като направила голѣмъ кржъ въ Балкана отъ 13 поколѣния въ продължение на 400 год. (1491 — 1908 г.).

Отъ Иванъ Бакаловъ синъ Минчо се разказва, че въ дома му имало старъ саханъ съ надпись 1700 г. отъ *Кара Добревия* родъ.

¹⁾ Спомени и бележки на Ив. П. Церовъ, кн. I, Варна 1921, стр. 86.